

U KENT ZE

Feike en Mart. Allebei ervaren, strijdbaar, en met de nodige bagage. Ze letten niet op uren, geen van beiden. Het gezin van Mart is gewend aan altijd telefoon en veel avonden elders. Feikes partner heeft een eigen bestaan en bezigheden en dat is maar goed ook. Allebei zijn ze lid van een zekere vereniging en allebei onbetwistbaar betrokken. Ze steken veel tijd in de vereniging. Op feestjes en bij verjaardagen kunnen beiden bevlogen vertellen over waar de uitdagingen zitten. Ze benoemen daarbij exact dezelfde bedreigingen: minder actieve leden, overheidsbeleid dat voorbij gaat aan schadelijke bijwerkingen van datzelfde beleid, problemen op het bureau in de ledenadministratie, zorgen over kosten en resultaten. Het achterliggend ideaal van de vereniging is voor allebei de drijfveer van hun handelen.

Maar... als je het ze zou vragen, herkennen ze elkaar bepaald niet als strijdmakker. Als je Feikes naam noemt bij Mart krijg je een uitgebreid verhaal over tegenwerking, achterhoedegevechten, obstructie, over nooit voor rede vatbaar zijn en over ondermijnend gedrag bij de ledenvergadering. Als je Mart noemt bij Feike komt er stoom uit haar oren. Vallen er woorden als regentengedrag, onbetrouwbaar, niet communiceren en bestuurlijke arrogantie. Inderdaad, Mart is voorzitter van bestuur en Feike een van actieve leden, actief in veel commissies en ook regelmatig te horen over het verenigingsbeleid.

Ze zijn niet alleen. Mart voert de strijd met een aantal betrokken en integere medebestuurders, de ambtelijk secretaris en andere mensen die de bestuurlijk strategische stijl van werken herkennen en verkiezen. Feike wordt vergezeld door actieve en bevlogen vrijwilligers van het eerste uur met de voeten in de klei en een goed gevoel voor de kleine en grote knelpunten van alledag. Voor elk van hen geldt: veel van de energie die ze in de vereniging steken gaat zitten in de onderlinge wrijvingen met mails, discussies, onderlinge procedures.

Marten en Feikes: verenigingsland zit er vol mee. Als ik weer eens tussen de partijen sta is mijn grootste treurigheid dat al hun energie gaat zitten in het ge-

vecht binnen in plaats van in het samen uitzetten van een strategische lijn naar buiten. Het gevecht gaat nooit over het 'waartoe' ('the why' uit de gouden cirkel van Sinek). Soms gaat het over het 'hoe'. Maar nog vaker – en nog treuriger – gaat het over eerdere gevechten en over hoe toen respect, waarden, procedures met voeten zijn getreden. En dat terwijl de juiste dosis stevig activisme, gecombineerd met een portie sluwe poldertafelstrategie een buitengewoon probaat wapen maakt. Nu is de gemeenschappelijke vijand de lachende derde....

Voor mij is een meetlat voor klimaat en effectiviteit van de vereniging hoeveel ik tijdens een kennismaking en bij ontmoetingen opsteek van het kernproces. Wat leer ik gaandeweg over het belang, de aandoe-ning, het beroep, het milieu of de situatie van verkeer, milieu of bewoners. Hoe meer ik meekrijg van de inhoud, hoe gezonder de vereniging. Hoe minder ik hoor over het thema, hoe hopelozier hun kansen buiten.

Het kost even moeite, maar keer op keer zie ik dat als je Feike en Mart aan het praten krijgt over die inhoud en over 'the why', over wat ze buiten willen bereiken, dat er dan weer gedeeld respect en vertrouwen en dus strijdkracht ontstaat. Laten we een verenigings-joker introduceren. Bij elk binnenkamergevecht mag je de joker trekken en dan MOET er tien minuten worden gepraat over het waartoe, over het vak en de gedeelde idealen. Het kost van tijd tot tijd tien minuten, maar je bespaart er een eeuwigheid aan verloren jaren mee. En ik leer meer over (invullen op de stippellijn). ←

Marike Kuperus

*Maat en adviseur bij Kuperus & Co,
voor vereniging en achterbanorganisatie*